

Aluehallitus

Aika 11.03.2025 klo 14:00 -

Paikka Etäyhteys

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Aula Maria Kaisa	puheenjohtaja
	Ahola Lotta	1. varapuheenjohtaja
	Hovikoski Mervi	2. varapuheenjohtaja
	Haaparanta Jukka	jäsen
	Kiiskinen Kari	jäsen
	Nykänen Jouko	jäsen
	Puro Markku	jäsen
	Savolainen Katri	jäsen
	Tiainen Eila	jäsen
	Timperi Kati-Erika	jäsen
	Vanhala Mauno	jäsen
	Vepsäläinen Hilma	jäsen
Ylälehto Jani	jäsen	
Muu	Kokko Jani	aluevaltuuston puheenjohtaja
	Paloniemi Aila	aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	Luoma-aho Janne	aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja
	Tollet Jan	esittelijä, hyvinvointialuejohtaja
	Aalto Johanna	lakiasiainjohtaja
	Kallimo Kati	toimialajohtaja, sosiaali- ja terveystoimen palvelut
	Kauppinen Ella	pöytäkirjanpitäjä, hallintopalvelupäällikkö
	Leppä Lasse	toimialajohtaja, konsernipalvelut
	Manninen Tero	viestintäjohtaja
	Mensala Ville	pelastusjohtaja
Suntioinen Aija	talousjohtaja	

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
74	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
75	Pöytäkirjan tarkastus	4
76	Työjärjestyksen hyväksyminen	5
77	Viranhaltijapäätökset	6
78	Keski-Suomen hyvinvointialueen strategian puolivuosisikatsaus ja uudistumishjelma	8
79	Strategian väliarviointi ja tulevaisuuskatsaus 2030	11
80	Hyvinvointikertomus 2023-2025	16
81	Virkojen perustaminen / Sosiaali- ja terveyspalvelut, terveyspalveluiden vastuualue	21
82	Valtiovarainministeriön päätös ja Keski-Suomen hyvinvointialueen oikaisuvaatimus hyvinvointialueille maksettavasta vuoden 2025 rahoituksesta VN/34112/2024	23
83	Valtuustoaloite syntymättömien lasten oikeuksien turvaamiseksi	26
84	Valtuustoaloite eläinperäisten rasvojen käytön lisäämiseksi alueemme terveys- ja ruokapalveluissa	29
85	Ilmoitusasiat	30

Aluehallitus

11.03.2025

74

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Aluehallitus 11.03.2025

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnäoleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Tästä kokouksesta on annettu tieto hallintosäännön 149 ja 150 §:n mukaisesti.

Kirjallinen kutsu on toimitettu sähköisesti aluehallituksen jäsenille 6.3.2025.

Päätösehdotus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös

Aluehallitus

11.03.2025

75
Pöytäkirjan tarkastus

Aluehallitus 11.03.2025

Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 168 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan tarkastaa ja allekirjoittaa sähköisesti.

Pöytäkirja allekirjoitetaan ja tarkastetaan 17.3.2025 mennessä.

Päätösehdotus

Aluehallitus valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa; Jani Ylälehto ja Lotta Ahola, varalle Mervi Hovikoski ja Jukka Haaparanta.

Päätös

Aluehallitus

11.03.2025

76
Työjärjestyksen hyväksyminen

Aluehallitus 11.03.2025

Käsiteltävät asiat ilmoitetaan ennalta jaetussa kokouskutsussa ja sen mukana seuranneessa esityslistassa.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Päätösehdotus

Hyväksytään työjärjestys esityksen mukaisesti.

Päätös

Aluehallitus

11.03.2025

77

Viranhaltijapäätökset

Aluehallitus 11.03.2025

Viranhaltijoiden päätökset ovat nähtävillä hyvinvointialueen verkkosivuilla Hyvinvointialue > Päätöksenteko > Viranhaltijapäätökset.

Hallintosäännön § 25 mukaan ylemmälle toimielimelle ei ilmoiteta seuraavia päätöksiä:

- henkilöstöä koskevat päätökset, lukuun ottamatta valintaa vakinaiseen virkasuhteeseen;
- tilojen vuokraaminen ulkopuolisille tilapäiseen käyttöön;
- hankintapäätökset, joiden kokonaisarvo jää alle kansallisen kynnyсарvon;
- alle 2000 euron vahingonkorvaukset;
- operatiiviset päätökset, joilla ei ole välittömiä talousvaikutuksia.

Henkilötietoja sisältävät päätökset poistetaan yleisestä tietoverkosta henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön nojalla päätöksen muutoksenhakuajan päätyttyä tai kun päätös on lainvoimainen.

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää, ettei se käytä hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista otto-oikeuttaan esitettyihin viranhaltijoiden päätöksiin. Aluehallitus merkitsee tiedoksi viranhaltijapäätökset, joiden otto-oikeusaika on päättynyt.

Päätös

Oheisaineisto

Erikoislääkäripalveluiden ostopalvelua koskeva hankintapäätös / Kilpailutusnumero 543832

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalveluja koskeva suora hankintapäätös

Kotihoidon palvelua koskeva hankintapäätös / Kilpailutusnumero 539932

Tietoliikennepalvelusopimus Istekki Oy:n ja Keski-Suomen hyvinvointialueen välillä

Päätös hakea valtionavustusta C-hepatiitin eliminointiin

Puhelinrobotti-hankkeen ohjausryhmän asettaminen ja jäsenten nimeäminen

Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden hinnastot vuodelle 2025

Vanhemmuiden tuen ja vanhemmuustaitojen systemaattinen kehittäminen osana

hyvinvointialueiden toimintaa monialaisia tuen ja palvelujen kokonaisuuksia (ESR+) 2025-2027

Päätös osallistua Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen rahoitushakuun "Varhaisen tuen

tunnistaminen ja kehittäminen peruspalveluissa" -hankkeella

Aluehallitus

11.03.2025

78

Keski-Suomen hyvinvointialueen strategian puolivuositarkastus ja uudistusohjelma

Aluehallitus 11.03.2025
1839/00.01.01.04/2024

Valmistelija järjestämispäällikkö Jarna Virtanen p. 040 5420 875

Selostus asiasta

Taustaa

Keski-Suomen aluevaltuusto hyväksyi Keski-Suomen hyvinvointialueen strategian kesäkuussa 2022 ja strategian toimeenpano-ohjelma on valmistunut keväällä 2024.

Toimeenpano-ohjelman valmistelu on perustunut hyvinvointialueen strategiassa määriteltyihin menestystekijöihin, joita on kuusi:

- uudistuminen
- asukkaat
- kumppanuus
- ihmislähtöiset palvelut
- henkilöstö
- tieto

Jokaiseen menestystekijään on tunnistettu erilaisia ohjelmia ja suunnitelmia, jotka ovat joko lainsäädännön edellyttämiä, toiminnan kannalta välttämättömiä sekä aluevaltuuston hyväksymän Keski-Suomen ihmislähtöisen strategian toteutumisen kannalta keskeisiä. Valtuusto on linjannut menestystekijöihin liittyen myös linjauksia, joita toimeenpano-ohjelmalla toteutetaan. Osana kokonaisuutta on laadittu läpileikkaaviksi kokonaisuudeksi digitalisaatio-ohjelma, TKKI-ohjelma (tutkimus, koulutus, kehittäminen ja innovaatiot) ohjelma. Myös tuottavuusohjelma kulkee toimeenpano-ohjelman rinnalla, mutta se raportoidaan erikseen.

Toimeenpano-ohjelman seuranta

Strategian toimeenpano-ohjelman valmistuttua osissa vuoden 2023–2024 aikana myös toimeenpano-ohjelman seuranta on käynnistynyt osissa. Toimeenpano-ohjelman etenemistä seurattiin aiemmin osana talouden ja toiminnan neljännesvuosiseurantaa, ja kesäkuusta 2024 lähtien erillisenä kokonaisuutena puolivuositarkastus.

Yleistilanne ja yhteenveto 07–12/2024

Kokonaisuutena vuoden 2024 aikana edistettiin kaikkien ohjelmakokonaisuuksien osalta erittäin hyvin. Esimerkkeinä merkittävistä

Aluehallitus

11.03.2025

onnistumisista:

- Keskitetyn asiakaspalautejärjestelmän edistyminen, otettu käyttöön vuoden 2025 alusta (Tieto-ohjelma)
- Johdon työpöydän ensimmäisen vaiheen käyttöönotto ja seuraavien vaiheiden suunnittelu käynnissä (Tieto-ohjelma)
- Käyttöönottovalmius saavutettu uudelle digitaaliselle alustalle, joka yhtenäistää hyvinvointialueen digitaaliset palvelut yhdeksi helppokäyttöiseksi asiointikanavaksi (Digitalisaatio-ohjelma)
- Ikä-ihmisten hyvän arjen opetus- ja tutkimuskeskus –Living Lab - kokonaisuuden projektointi (TKKI-ohjelma)
- Kehittämistoiminnan tuloksellisuutta on puolivuotiskaudella kasvatettu ja onnistuttu harkinnanvaraisissa rahoitushauissa, hankehaun prosessiin on ohjattu vahva hanketoimiston tuki ja otettu omistajuus hallinnollisesta valmistelusta (TKKI-ohjelma)
- Perhekeskusten jatkokehittäminen yhteisövaikuttavuutta edistään (sote-järjestämisen linjaukset sekä uudistusohjelma)
- Seniorikeskustoiminnan kehittäminen (sote-järjestämisen linjaukset ja uudistusohjelma)
- Työikäisten kokonaisuuden edistäminen, mm. mallit häätöjen ehkäisemiseksi valmisteltu monialaisena verkostotyönä sekä pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämisen menetelmiä otettu käyttöön (sote-järjestämisen linjaukset ja uudistusohjelma)
- Hyvinvointialueen, kuntien, järjestöjen ja seurakuntien yhdyspintaa vahvistettu uudistusohjelman piloteissa, hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen (hytetu) neuvotteluissa ja rakennettaessa yhteistä tietopohjaa (uudistusohjelma, järjestö-, palveluntuottaja- ja kuntayhteistyö, alueellinen hyvinvointisuunnitelma ja –kertomus)

Kunkin ohjelmakokonaisuuden edistymisen seuranta on liitteessä 1.

Suurimmat riskit tavoitteiden saavuttamiselle liittyvät taloudelliseen tilanteeseen, henkilöstön saatavuuteen ja riittävyteen sekä palvelutarpeen kasvuun ja moninaistumiseen.

Lisäksi on tunnistettu, että hyvinvointialueen eri ohjelmien yhteensovittaminen vaatii erityistä huomiota. Tähän on kiinnitetty huomiota erityisesti uudistusohjelman osalta, joka sisältää eri väestöryhmille suunnattuja yhteisövaikuttavuuden pilotteja. Uudistusohjelman edistämiseksi suunnitellaan yhteisen ohjausryhmän perustamista sekä keväällä 2025 järjestettävää kick-off-visiotyöpajaa, johon kutsutaan keskeisiä sidosryhmiä kunnista, järjestöistä ja seurakunnista.

Strategian väliarvioinnin yhteydessä on saatu palautetta, että toimeenpano-ohjelma on käytettävyydeltään koettu hankalaksi. Mahdollisen strategian päivityksen yhteydessä arvioidaan myös toimeenpano-ohjelman kokonaisuus uudelleen.

Aluehallitus

11.03.2025

Asian toimielinkäsittelyn yhteenveto

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta, turvallisuuslautakunta sekä työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta ovat merkinneet liitteenä olevan strategian puolivuotiskatsauksen ja uudistusohjelman tiedoksi 19.2.2025 kokouksissaan. Kokouskäsitelyjen aikana asiaan ei esitetty muutoksia tai täydennyksiä. Toimielinten käsittelyn ovat pykälän oheisaineistona.

Esittelijä

Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus

Aluehallitus merkitsee asian tiedoksi ja lähettää sen edelleen aluevaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös

Liitteet

Liite 1 Keski-Suomen hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman puolivuosisiraportointi heinä-joulukuu2024

Oheisaineisto

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 19.2.2025 § 13
Turvallisuuslautakunta 19.2.2025 § 6
Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 19.2.2025 § 14

Aluehallitus

11.03.2025

79

Strategian väliarviointi ja tulevaisuuskatsaus 2030

Aluehallitus 11.03.2025
1839/00.01.01.04/2024

Valmistelija strategijahtaja Anu Pihl, p. 050 320 4896

Selostus asiasta

Yleistä

Hyvinvointialuelain 41 §:n mukaan hyvinvointialueella on oltava strategia, jossa hyvinvointialueen aluevaltuusto päättää toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Hyvinvointialueen strategian tulee perustua arvioon hyvinvointialueen tilanteesta strategian laatimishetkellä sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista hyvinvointialueen tehtävien toteuttamiseen.

Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyi 14.6.2022 § 63 Keski-Suomen hyvinvointialueen ensimmäisen strategian, joka ulottuu vuoteen 2030. Strategiassa on päätetty hyvinvointialueen visiosta, missiosta, arvoista, tavoitteista sekä menestystekijöistä.

Strategian yksi keskeinen osa ovat menestystekijät, joiden pohjalle on rakennettu strategian toimeenpano-ohjelma. Kukin toimeenpano-ohjelma toteuttaa menestystekijöille aluevaltuuston hyväksymiä linjauksia, joita on yhteensä 42. Toimeenpano-ohjelma ei ole ollut varsinainen strategian väliarvioinnin osa, mutta työskentelyn aikana on noussut esiin tarve jatkossa selkeyttää ja yksinkertaistaa toimeenpano-ohjelman kokonaisuutta.

Hyvinvointialuelain mukaan strategia tarkistetaan vähintään kerran aluevaltuuston toimikaudessa. Aluehallitus päätti käynnistää strategian väliarviointityön ja siihen liittyvän tulevaisuuskatsauksen valmistelun kokouksessaan 10.9.2024.

Strategian väliarvioinnin lähtökohdat ja tavoite

Strategian hyväksymisen jälkeen moni asia on muuttunut niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Jännitteet maailmanpolitiikassa ovat kiristyneet. Haasteet hyvinvointialueiden rahoitusmallissa ja rahoituksen perusteissa ovat tulleet toiminnan kautta näkyväksi. Asukkaiden palvelutarpeet ovat kasvaneet ja pandemian aikana syntyneet palveluvajeet ovat näkyneet ensimmäisen kahden toimintavuoden aikana.

Keski-Suomen hyvinvointialueen tulevaisuuskatsaus ja strategian väliarvioinnin tavoitteena on tarjota näkemys hyvinvointialueemme

Aluehallitus

11.03.2025

tulevaisuuden mahdollisuuksista, haasteista ja tarvittavista toimenpiteistä seuraavalle valtuustokaudelle.

Tulevaisuuskatsaus osana strategian väliarviointia

Tulevaisuuskatsausta on valmisteltu yhdessä strategian väliarvioinnin kanssa ja strategian toimivuutta ja ajantasaisuutta on tarkasteltu tunnistettujen tulevaisuuden muutostekijöiden näkökulmasta. Keski-Suomen hyvinvointialueen tulevaisuuskatsaus tarkastelee tulevaisuutta suhteellisen lyhellä aikajaksolla, vuoteen 2030 saakka. Karkea tutkimuskysymys on ollut ”Millaisten asioiden kanssa tulevilla valtuustokaudella työskennellään?”. Tulevaisuuskatsaus on valmisteltu 13.4.2025 valittavan aluevaltuuston työn käynnistymisen tueksi ja sen on tarkoitus antaa valittaville aluevaltuutetuille yleiskuva hyvinvointialueen tulevaisuuden näkymistä seuraavalla valtuustokaudella ja toimii sitä kautta myös perehtymisen välineenä.

Tulevaisuuskatsaustyöskentelyä on ohjannut aluehallitus. Operatiivisesta näkökulmasta työtä on ohjannut Keski-Suomen hyvinvointialueen johtoryhmä sekä hyvinvointialueen viranhaltijoista koostuva erillinen ohjausryhmä. Arviointiprosessiin on osallistettu laajasti luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita sekä keskeisiä sidosryhmiä.

Tulevaisuuskatsauksessa tunnistetut muutostekijät

Tulevaisuuskatsaukseen on yhteisen työskentelyn myötä valikoitunut tulevaisuuden 12 muutostekijää. Ne kuvaavat Keski-Suomen hyvinvointialueen toimintaympäristön keskeisiä muutoksia ja epävarmuuksia, joihin tulee varautua tulevan valtuustokauden aikana. Muutostekijät on jäsennelty toisiaan tukeviin teemoihin niiden sisällön sekä työpajoissa käydyn keskustelun perusteella.

- Globaali, kansallinen ja paikallinen taloustilanteen muutos
- Ohjauksen, rahoituksen ja politiikan muutokset
- Alueen kuntien elinvoiman ja talouden kehittyminen
- Osaavan henkilöstön saatavuus ja työn tekemisen murros
- Alueen väestössä tapahtuvien muutosten kehitys
- Yhteisöllisyys ja asukkaiden aktiivisuus
- palveluntuottajakentän ja palvelutuotannon kehitys
- Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden kehitys
- Planetaarinen terveys ja hyvinvointi
- Digitalisaation, tekoälyn ja teknologian kehitys
- Varautuminen ja turvallisuustilanteen muutokset
- Asukkaiden luottamus julkisiin palveluihin

Jokaiseen muutostekijään on liitetty tulevaisuuskatsauksessa lyhyet kuvaukset sekä siihen liittyvät asiantuntija-arviot, joissa pohditaan erityisesti muutostekijän vaikutuksia Keski-Suomeen ja Keski-Suomen

Aluehallitus

11.03.2025

hyvinvointialueelle. Perehtymisen tueksi on myös valmisteltu diaesityksen muotoon oheisaineisto jokaisesta muutostekijästä. Oheisaineisto sisältää kustakin muutostekijästä yleisen kuvauksen, tietoaineistokortit ja kuvauksen siitä mitä hyvinvointialueella jo nyt tehdään muutostekijän kokonaisuuteen liittyen.

Lisäksi tulevaisuuskatsauksessa kuvataan tulevaisuustyöskentelyn alustava vuosikello, joka on tarkoitus sovittaa yhteen kansallisen sekä Keski-Suomen muuhun vastaavaan toimintaan.

Strategian väliarviointi

Keski-Suomen hyvinvointialueen strategia hyväksyttiin kaksivaiheisena prosessina. Kesäkuussa 2022 hyväksytty ensimmäinen vaihe sisälsi strategian yleislinjaukset (arvot, mission, vision 2030, tavoitteet ja menestystekijät). Toisessa vaiheessa toiminnan käynnistyttyä muodostettiin strategian toimeenpano-ohjelma valtuustokaudelle 2023–2025. Strategian väliarvioinnin kohteena on ollut erityisesti ensimmäisen vaiheen kokonaisuus ja myöhemmin toteutetaan toimeenpano-ohjelman päivittäminen strategian mahdollisen päivittämisen jälkeen.

Strategian väliarviointiprosessi

Strategian väliarviointi toteutettiin monimenetelmäisesti. Arviointiin osallistettiin hyvinvointialueen johtoryhmä sekä muu henkilöstö, asukkaat sekä luottamushenkilöt. Strategian väliarviointiin liittyen toteutettiin myös edellä kuvattu tulevaisuuskatsaus. Tutkimalla monimenetelmäisesti historiaa ja tulevaa suhteessa nykytilaan muodostettiin johtopäätökset strategian nykytilasta ja muutostarpeista.

Strategian mukaista edistymistä tarkasteltiin data-analyysin (*liite Strategian väliarviointiin liittyvä datapaketti*) avulla, jolla pyrittiin selvittämään kuinka strategian neljän päätavoitteen näkökulmasta toiminta on käynnistynyt menneinä kahtena vuonna. Suuri osa mittaritiedosta päivittyy kuitenkin vasta kuluvan vuoden aikana, joten näkymä historiatietoon oli kapea. Huomioitavaa on, että nyt saatavilla olevat indikaattoritiedot eivät kohdistu menneeseen valtuustokauteen, vaan kuvaavat tilannetta paremminkin strategian laatimisen hetkellä ja kuntien järjestämisvastuun aikana.

Henkilöstö osallistui strategian arviointiin lokakuussa 2024 toteutetun Webropol-kyselyn kautta. Kyselyyn vastasi 177 tiimiä. Tiimejä pyydettiin pohtimaan hyvinvointialueen strategian näkymistä ja toteutumista työyksiköissä. Kyselyn avulla haluttiin selvittää miten strategia on toiminut arjessa, mikä on ollut erityisen tärkeää yksikköjen näkökulmasta ja onko jotain, mitä strategiassa tulisi jatkossa uudistaa. Lisäksi pyydettiin näkemyksiä siitä, miten hyvin strategia tunnetaan yksikössä sekä työyksiköiden muita toiveita, huomioita ja palautetta strategiaan liittyen.

Aluehallitus

11.03.2025

Henkilöstön lisäksi strategian väliarviointiin osallistettiin asukkaat. Asukaspaneeli koottiin joulukuussa 2024 panelisteista, jotka olivat jo perehtyneet palveluverkkotyön aikana hyvinvointialueen toimintaan kevään 2024 asukaspaneelissa. Osallistujia asukaspaneelitalaisuudessa oli yhdeksästä eri Keski-Suomen kunnasta, yhteensä 16 henkilöä. Panelistit arvioivat strategian elementtejä; missiota, visiota, arvoja, tavoitteita ja menestystekijöitä, niiden tarkoituksenmukaisuutta ja ajankohtaisuutta tässä hetkessä.

Luottamushenkilöt arvioivat strategiaa toimielinten työpajoissa, jotka toteutettiin marras-joulukuun aikana 2024. Toimielintyöpajat pidettiin vaikuttamistoimielimille, lautakunnille, jaostoille ja aluehallitukselle. Työpajoissa pyydettiin arvioimaan, mikä strategiassa on hyvää, arvokasta ja säilytettävää sekä mitä täsmennettävää tai pois otettavaa strategiassa on. Lisäksi aluevaltuusto käsitteli strategian väliarviointikonaisuutta seminaarissa tammikuussa 2025.

Yhteenveto väliarvioinnin tuloksista

Strategiaan on oltu pääosin tyytyväisiä ja se palvelee arvioinnin mukaan edelleen myös tässä ajassa. Strategiaa pidetään kunnianhimoisena, laajasti hyväksyttynä ja ajankohtaisena. Sen toteuttaminen on kuitenkin vasta alkanut ja se vaatii vielä konkretisointia ja jalkauttamista osaksi arkea. Taloudelliset haasteet vaikeuttavat strategian toimeenpanoa ja herättävät huolta strategian realistisuudesta.

Konkreettisina kehittämissuhteiksi visiota sekä missiota esitetään tarkennettavaksi, jotta hyvinvointialueen perustehtävä hoidon, huolenpidon ja pelastamisen osalta näkyisi selkeämmin. Jatkokehityksessä painopisteinä korostuvat talouden realiteetit, henkilöstön hyvinvointi, alueellinen tasa-arvo ja varautuminen.

Strategian väliarviointi on liitteenä olevan raportin osa 2.

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus päättää:

1) merkitä hyvinvointialuelain mukaisen strategian väliarvioinnin ja siihen liittyvät oheisaineistot tiedoksi sekä

2) esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee tulevaisuuskatsauksen ja strategian väliarvioinnin tiedoksi ja saattaa sen seuraavalle valtuustolle huomioon otettavaksi strategian päivittämistä varten.

Aluehallitus

11.03.2025

Päätös

Oheisaineisto

Keski-Suomen hyvinvointialueen tulevaisuuskatsauksen 2025-2030
oheismateriaali
Strategian väliarviointi ja tulevaisuuskatsaus 2030 Keski-Suomen
hyvinvointialueella
Strategian väliarviointiin liittyvä datapaketti

Aluehallitus

11.03.2025

80
Hyvinvointikertomus 2023-2025

Aluehallitus 11.03.2025
2745/00.01.01.01/2024

Valmistelija hyvinvointipäällikkö Susanna Mutanen, p. 050 316 3441
palvelujohtaja Nina Peränen, p 050 5946 783

Selostus asiasta

Yleistä

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2024 määrittelee 7 § hyvinvointialueen tehtävät hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi. Hyvinvointialueen on seurattava asukkaitensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Hyvinvointialueella on raportoitava asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain. Lisäksi hyvinvointialueella on valmisteltava aluevaltuustolle valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma.

Keski-Suomen hyvinvointialueen ensimmäinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma laadittiin poikkeuksellisesti yhtenä asiakirjana, joka hyväksyttiin aluevaltuustossa 14.5.2024. Nyt valtuustokauden päättyessä laaditaan uusi laaja hyvinvointikertomus, joka toimii samalla myös uuden valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmatyön pohjana. Kansalliset väestökyselyt (Kouluterveys ja TerveSuomi) eivät ole päivittyneet vuoden 2023 jälkeen. Uudet tulokset saamme syksyllä 2025.

Laaja hyvinvointikertomus kokoaa keskisuomalaisen väestön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tilannekuvan sekä tehtyjä toimenpiteitä.

Hyvinvointikertomus on laadittu yhteistyössä hyvinvointialueen palveluiden, kuntien sekä järjestöjen kanssa. Kertomusta täydentävät syksyllä 2024 käytyihin hyte-neuvotteluihin laaditut kuntakortit.

Tällä valtuustokaudella on erityisesti keskitytty hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen rakenteiden ja yhteisövaikuttavuuden periaatteiden edistämiseen sekä yhteisen tietopohjan rakentamiseen. Hyvinvointialueen käynnistymisen myötä on käynnistynyt uudenlaista verkostotyötä.

Hyvinvointikertomuksessa raportoidaan kolmen painopisteen: arjen turvallisuuden, mielen hyvinvoinnin sekä liikunnallisen elämäntavan linjausten ja toimenpiteiden etenemistä.

Aluehallitus

11.03.2025

Hyvinvointikertomuksen käsittely toimitelmässä

Hyvinvointikertomus 2023-2025 on luonnosvaiheessa käsitelty kaikissa vaikuttamistoimielimissä sekä lautakunnissa, joiden käsittelyt ovat liitteenä.

Vaikuttamistoimielinten kannanotot esittelijälle olivat seuraavanlaisia:

- Palveluntuottajien ja yrittäjien näkökulma on vielä aika ohut hyvinvointikertomuksessa. Yhteistyötä pitää tehostaa tietopohjan vahvistamisessa sekä laajemmin hyvinvoinnin edistämistyössä. Yhteistyötä työterveyshuollon kanssa pitää myös tehostaa.
- Palveluntuottajien vaikuttamistoimielimen mielestä hyvinvointialueen ja yritysten välillä ei ole riittävästi yhteistyötä ennaltaehkäisevässä työssä työkyvyn ylläpitämiseksi.
- Vammaisneuvosto kantaa huolta alueen suurista terveyseroista. Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä tulisi juuri suunnata enemmän sinne, missä tarve on tiedon pohjalta suurin. Maailmanpoliittinen tilanne huomioiden kokemuksellinen turvallisuuden tunne tulisi suunnitelmassa huomioida.
- Vammaisneuvosto toivoo kuntakorteista selkeämpää esitystapaa. Idea on hyvä, mutta vaatii vielä muokkausta ja mahdollisuutta vertailla kuntia paremmin keskenään.
- Vanhusneuvosto kokee hyvinvointikertomuksen tärkeäksi työkaluksi. Tiedolla johtamista tarvitaan erityisesti terveyserojen kaventamisessa. Kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyötä yhdyspinnoilla tulee vaalia. Seniorikeskuksia tulee hyödyntää hyvinvoinnin edistämistyössä ja erityisesti yhteisövaikuttavuuden näkökulmasta
- Vanhusneuvosto toivoo lisättävän ravitsemusta kuvaavia indikaattoreita sekä toimenpiteitä suunnitelmaan.
- Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin toivoo keskustelua yhteistyön tehostamisesta yhteisövaikuttavuuden sekä kehittämistoiminnan suhteen. Järjestöillä on paljon asiantuntijuutta sekä kehitettyjä työkaluja ja toimintamalleja.
- Järjestöjen ja seurakuntien asiantuntemusta tulee hyödyntää erityisesti yhte-tiedon tuotannossa. Heillä on paljon kokemustietoa ja havaitsevat herkästi hiljaisia signaaleja. Kuntakortteihin tulisi liittää tietoa kunnan järjestötoiminnasta.

Vaikuttamistoimielinten kommenttien pohjalta tehtyjä muutoksia

Palveluntuottajien kanssa on käyty keskustelua hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen neuvotteluiden toteuttamiseksi jatkossa.

Hyvinvointikertomukseen on liitetty kuntien terveyseroja kuvaavia indikaattoreita, siltä osin kuin niitä on saatavilla (kouluterveyskyselyt).

Kuntakorteista on tehty visuaalisempi versio. Kuntien kanssa on koostettu tieto yhteisestä vähimmäistietopohjasta. Jatkossa kuntakorttien avulla

Aluehallitus

11.03.2025

voidaan paremmin tarkastella kuntien välistä yhteistyötä sekä tarpeita, joihin hyvinvointialueen ja kuntien yhdyspintatyöhön voidaan paremmin vaikuttaa.

Kansallisessa vähimmäistietosisällössä on todella vähän ravitsemukseen liittyviä indikaattoreita. Teemakokonaisuus huomioidaan suunnitelmavaiheessa. Työryhmässä on hyvinvointialueen ravitsemusterapeutti.

Järjestöjen tiedon tuotantoon on suunniteltu hankehakemusta. Joka tapauksessa järjestöjen tietoa tullaan hyödyntämään ja kuntakortteja päivitettäessä huomioidaan järjestöjen tuottama tieto. Järjestöt ovat mukana yhteisissä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen neuvotteluissa.

Hyvinvointikertomusta 2023-2025 käsiteltiin 19.2.2025 lautakuntien seminaarissa sekä kokouksissa.

Seminaarissa nostettiin esille suuret alueelliset erot sairastavuudessa ja hyvinvoinnissa ja näille toivottiin konkreettisia toimenpiteitä hyvinvointisuunnitelmassa. Tärkeäksi koettiin konkreettinen palveluiden sekä myös muiden kumppaneiden kanssa.

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunnan evästys:

Hyvinvointikertomus on monipuolinen ja laadukas dokumentti. Siinä on paljon relevanttia käyttökelpoista dataa, jota tulee hyödyntää päätöksenteossa sekä vaikutusten ennakoarvioinnissa erityisesti lapsivaikutusten arviointiin liittyen. Lautakunta kiinnitti huomiota alueiden ominaispiirteisiin; eri alueilla korostuu eri haasteet ja vahvuudet. Lautakunta huomioi, että hyvinvointialueen vaikutusmahdollisuudet ovat rajalliset ja korostaa yhdyspintatyön tärkeyttä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnan evästys:

Kertomus on hyvä, monipuolinen ja laadukas dokumentti ja kertomuksen sisältö oli informatiivinen. Ei erityisiä evästyksiä, sillä dokumentti oli kattavasti koottu. Keskustelussa nousi esiin, kuinka saadaan enemmän kuntakohtaista dataa, sillä valtakunnan indikaattoreissa on tietoaaukkoja pienissä kunnissa.

Turvallisuuslautakunnan evästys:

Merkittävä osa oppilaista ei osallistu kouluruokailuun. Vaikutukset ulottuvat laajalle; oppimistulokset, koulujen työrauha, oppijoiden painonhallinta ja liikunnallinen elämäntapa, liikenneturvallisuus jne. Kehitystä tulee arvioida laajemmin osana hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta.

Koulukiusaamisen juurisytyt tulisi löytää ja kehittää niihin korjaavia toimenpiteitä. Vaikutukset ovat suuret sote-kustannuksiin ja syrjäytymiseen.

Aluehallitus

11.03.2025

Työikäisten yksinäisyys on noussut. Vaikutukset yksilön kannalta ja yhteiskunnassa ovat moninaiset. Yksinäisyyden kokemusta esiintyy jokaisessa ikäryhmässä, yksinäisyyden kokemuksen vaikuttavuuden arviointia ja toimenpiteitä tulisi rakentaa ikäsegmenttien pohjalta lapset, nuoret, työikäiset ja ikääntyneet.

Hyte-kertoimen vaikutus rahoitukseen on osin epäselvä.

Kuntakortit sisältävät hyödyllistä informaatiota. Kehitys tulevaisuuteen on jatkossa hyvä saada näkyväksi kuntakorteissa.

3. sektorin kanssa tehtävää yhteistyötä tulee tehdä näkyväksi ja resursoida riittävästi.

Toimenpiteiden vaikutuksiin tulee kiinnittää huomiota kerätyn tietovarannon perusteella sekä hyvinvointikertomuksen rakenteessa voisi huomioida alueellista hyvinvoinnin tunnuslukujen trendien kehittymistä.

Vaikuttamistoimielimien sekä lautakuntien evästyksyet huomioidaan seuraavan valtuustokauden hyvinvointisuunnitelman laadinnassa.

Vaikutusten ennakoarviointi

Erillisenä oheisaineistona.

Toimivalta

hallintosääntö 17 §

Esittelijä

Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle hyvinvointikertomuksen 2023-2025 hyväksymistä.

Päätös

Liitteet

Liite 2 Alueellinen laaja hyvinvointikertomus 2023-2025 Keski-Suomen hyvinvointialue

Liite 3 Vaikutusten ennakoarviointi hyvinvointikertomus

Oheisaineisto

Nuorisovaltuusto 14.1.2025 § 4

Vanhusneuvosto 15.1.2025 § 4

Palveluntuottajien vaikuttamistoimielin 15.1.2025 § 4

Vammaisneuvosto 16.1.2025 § 4

Aluehallitus

11.03.2025

Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin 20.1.2025 § 4
Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 19.2.2025 § 14
Turvallisuuslautakunta 19.2.2025 § 5
Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 19.2.2025 § 12

Aluehallitus

11.03.2025

Osastonhoitaja, 2 virkaa 1.9.2025 alkaen toistaiseksi

Kelpoisuus: Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja laillistetun terveydenhuollon ammattihenkilön pätevyys tai laillistetun terveydenhuollon ammattihenkilön pätevyys ja riittävä johtamiskoulutus.

Perustelut: Jämsän alueen soteasemien sekä osastotoiminta siirtyy hyvinvointialueen omaksi toiminnaksi 1.9.2025 alkaen. Toiminnan aloittamiseen sekä avosairaanhoidon ja kiirevastaanoton integroitumiseen tarvitaan osaavaa ja kehittämismyönteistä hoitotyön lähiesihenkilöä 1.9.2025 alkaen. Toimintamallien kehittäminen ja monitoimijuus sekä uuden suunnittelu ja muutoksen läpivienti yhdessä henkilöstön kanssa ovat myös keskiössä.

Toiminnan käynnistämiseen ja osastotoiminnan jatkuvuuden mahdollistamiseksi tarvitaan osaava ja kehittämismyönteinen hoitotyön lähiesihenkilö. Toimintamallien yhdenmukaistaminen hyvinvointialueen osastotoiminnan kanssa sekä uuden suunnittelu ja muutoksen läpivienti yhdessä henkilöstön kanssa vaatii kykyä muutosjohtamiseen ja läsnä olevan esihenkilön.

Kustannukset: Kokonaiskustannukset 100 000 € katetaan kustannusneutraalisti ostopalvelusopimuksen kustannuksista, jotka poistuvat liikkeenluovutuksen myötä.

Toimivalta

Hallintosääntö § 47

Esittelijä

Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää perustaa seuraavat virat:

- ylilääkärin virka 1.6.2025 alkaen toistaiseksi,
- terveyskeskuslääkäri, 18 virkaa 1.9.2025 alkaen toistaiseksi,
- erikoislääkärin virka 1.9.2025 alkaen toistaiseksi ja
- osastonhoitaja, 2 virkaa 1.9.2025 alkaen toistaiseksi.

Päätös

Oheisaineisto

Ylilääkärin virka 1.6.2025 alkaen toistaiseksi
Erikoislääkärin virka 1.9.2025 alkaen toistaiseksi
Terveyskeskuslääkäri, 18 virkaa 1.9.2025 alkaen toistaiseksi
Osastonhoitaja, 2 virkaa 1.9.2025 alkaen toistaiseksi
Lääkärien virkojen perustaminen

Aluehallitus

11.03.2025

82

Valtiovarainministeriön päätös ja Keski-Suomen hyvinvointialueen oikaisuvaatimus hyvinvointialueille maksettavasta vuoden 2025 rahoituksesta VN/34112/2024

Aluehallitus 11.03.2025
3004/02.01.01.02/2024

Valmistelija

talousjohtaja Aija Suntioinen, p. 040 185 9985
lakiasianjohtaja Johanna Aalto, p. 050 434 6544
johtajaylilääkäri Heikki Miettinen, p. 050 432 4642
tietojohdaja Simo Reipas, p. 050 567 8537

Selostus asiasta

Yleistä

Valtiovarainministeriö on tehnyt päätöksen hyvinvointialueille maksettavasta vuoden 2025 20.12.2024 (VN/34112/2024). Päätös lähetettiin hyvinvointialueille tiedoksi 30.12.2024.

Hyvinvointialueille myönnettävä kokonaisrahoitus varainhoitovuodelle 2025 on 26 254 514 401 euroa. Keski-Suomen hyvinvointialueelle myönnetty vuoden 2025 rahoitus on 1 271 406 348 euroa. Rahoituspäätöksen mukaan vuoden 2025 rahoitus on 1,16 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarvion pohjana olleessa aiemmassa arviossa. Rahoituksen kasvusta noin 1 miljoona euroa johtuu vammaispalvelulain muutoksista ja noin 0,16 miljoonaa euroa siitä, että ajokorttitarkastusten rajaamiseen julkisen terveydenhuollon palveluvalikoiman ulkopuolelle liittyvän asian käsittely on edelleen kesken. Valtion rahoituksen muutos huomioidaan keväällä 2025 esitettävissä talousarviomuutoksissa.

Rahoituspäätöksen oikaisuvaatimusaika on 3 kuukautta. Hyvinvointialueella on tehty analyysi vuoden 2025 rahoituksen määrätymisessä käytettyjen tarvekerrointen oikeellisuudesta. Analyysin johtopäätösten perusteella aluehallitukselle esitetään, että Keski-Suomen hyvinvointialue tekee rahoituspäätöksestä oikaisuvaatimuksen valtiovarainministeriölle.

Oikaisuvaatimuksen keskeisimmät perustelut

Hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon perusteella määräytyy rahoituksesta yhteensä 97,694 %, josta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarve muodostaa 79,572 % eli valtaosan.

Vuoden 2025 rahoituspäätöksen taustalla olevassa laskelmassa on rahoituksen määrätymistekijöinä käytettyjen palvelutarvekerrointen laskennassa käytetty vuoden 2022 diagnoositietoja. Keski-Suomen

Aluehallitus

11.03.2025

hyvinvointialueelta on kuitenkin puuttunut laskennan perusteena käytetystä vuoden 2022 aineistosta huomattava määrä diagnoosimääriä eli noin 30.000 diagnoosia, minkä takia sille myönnetty rahoitus on perustunut merkittävältä osin virheellisiin tietoihin. THL:n laskelmien perusteena käytetyt tiedot ovat siten olleet merkittävältä osin virheelliset. Tilastoissa on havaittu myös muita mahdollisia tarkistettavia asioita mm. tilastopoikkeamien ja –piikkien kautta.

Puuttuvat diagnoositiedot ilmenevät Keski-Suomen hyvinvointialueen omista oikaisuvaatimuksen liitteenä olevista tiedoista sekä THL:n Keski-Suomen hyvinvointialueelle toimittamista korjatuista laskelmista. Siten valtiovarainministeriön vuoden 2025 rahoituspäätöstä tulisi korjata siten, että Keski-Suomen hyvinvointialueelle myönnetään lisärahoitusta vuodelle 2025.

Oikaisuvaatimus perusteineen on asialistan liitteenä.

Toimivalta

Hallintosääntö 17 §

Esittelijä

Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää, että

1) Keski-Suomen hyvinvointialue hakee oikaisua valtiovarainministeriön päätökseen vuoden 2025 rahoituksesta liitteenä olevalla oikaisuvaatimuksella sekä

2) valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan jättämään oikaisuvaatimuksen ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisenä pidettäviä muutoksia.

Päätös

Liitteet

- Liite 4 Valtiovarainministeriön päätös hyvinvointialueille maksettavasta vuoden 2025 rahoituksesta, VN341122024, 20.12.2024
- Liite 5 Maksuerittely hyvinvointialueiden vuoden 2025 rahoituksen kuukausieristä VN341122024
- Liite 6 Oikaisuvaatimusohje, VN341122024
- Liite 7 Oikaisuvaatimuksen liite 2, Tiedoksianto, Päätös hyvinvointialueiden vuoden 2025 valtion rahoituksesta, VN341122024, 30.12.2024
- Liite 8 Oikaisuvaatimuksen liitteet 3-5
- Liite 9 Oikaisuvaatimus liite 6, Potilastiedon kirjaamisen yleisopas

Aluehallitus

11.03.2025

Liite 10 Keski-Suomen hyvinvointialueen oikaisuvaatimus
valtiovarainministeriölle hyvinvointialueiden vuoden 2025
rahoituspäätöksestä

Aluehallitus § 206 13.08.2024
Aluehallitus 11.03.2025

83

Valtuustoaloite syntymättömien lasten oikeuksien turvaamiseksi

Aluehallitus 13.08.2024 § 206

Valmistelija hallintojohtaja Pasi Marjakangas p. 050 5648 980

Selostus asiasta

Yleistä

Aluevaltuuston 11.6.2024 kokouksessa jätettiin liitteenä oleva valtuustoaloite syntymättömien lasten oikeuksien turvaamiseksi (valtuutettu Eetu Tuovila ja allekirjoittaneet).

Aluevaltuusto lähetti valtuustoaloitteen aluehallituksen valmisteltavaksi.

Toimivalta

Hallintosääntö 142 §

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus antaa valtuustoaloitteen johtajaylilääkäri Heikki Miettisen valmisteltavaksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 11.03.2025
1651/00.05.01/2024

Valmistelija johtajaylilääkäri Heikki Miettinen, p. 050 432 4642 ja hallintoylilääkäri Sari Kempainen p.050 469 9684

Selostus asiasta

Yleistä

Aluevaltuutetut Eetu Tuovila ja Tapio Puolimatka ovat tehneet valtuustoaloitteen syntymättömien lasten oikeuksien turvaamiseksi.

Valtuustoaloitteessa esitetään seuraavia toimia:

1. Keski-Suomen hyvinvointialue ryhtyy välittömiin toimiin ajaakseen alas aborttia tarjoavan toiminnan alueellaan.

Aluehallitus
Aluehallitus

§ 206

13.08.2024

11.03.2025

2. Keski-Suomen hyvinvointialue nostaa aborttien maksut mahdollisimman korkeaksi ja selvittää miten luoda vastaavia kannustimia vähentää aborttien määrää.

3. Keski-Suomen hyvinvointialue ohjeistaa työntekijöitään tarjoamaan oikeaa tietoa abortin haitoista ja sen tuottamasta kärsimyksestä aborttia harkitseville.

4. Keski-Suomen hyvinvointialue ryhtyy selvittämään, miten se voisi parhaiten torjua eriarvoisuutta syntymättömien lasten oikeuksien kohdalla, sekä toteuttaa oman tasa-arvosuunnitelmansa periaatteet käytännössä, ei vain paperilla.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Keski-Suomen hyvinvointialue ei voi omalla päätöksellään kieltää raskaudenkeskeytyksiä (=abortteja) alueellaan. Raskaudenkeskeytykseen sovellettavat säännökset ovat valtakunnallista lainsäädäntöä. Lain mukaan raskaudenkeskeytys on Suomessa sallittua tietyin edellytyksin, esimerkiksi ennen 12. raskausviikkoa pääosin omaan pyyntöön perustuen. Myöhemmissä raskausviikoissa (12.–24. viikko) keskeytys on mahdollista vain erityisperusteilla, kuten vakavan sikiövaurion tai äidin hengen tai terveyden vakavan vaarantumisen vuoksi. Hyvinvointialue ei voi paikallisella päätöksellä julistaa raskaudenkeskeytyksiä kielletyiksi tai rajoittaa niitä yli sen, mitä voimassa olevassa lainsäädännössä on säädetty.

Raskauden keskeytyksiä ohjaa myös Laki raskauden keskeyttämisestä (239/1970). Lakiin syksyllä 2023 säädetyn muutoksen mukaan raskaudenkeskeytykseen riittää yhden lääkärin lausunto aikaisemman kahden lääkärin lausunnon sijaan. Lisäksi 12. raskausviikkoon asti aborttiin riittää raskaana olevan oma pyyntö.

Keski-Suomen hyvinvointialuetta ohjaa asiakasmaksujen määräämisessä Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (1992/734). Tämän lain 5§ mukaan maksuttomia terveydenhuollon palveluita ovat mm. neuvolapalvelut sekä kaikki alle 18-vuotiaille tarjottavat palvelut. Yli 18-vuotiaiden osalta maksujen enimmäismäärää ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön asetus myös raskauden keskeytyksen osalta. Keski-Suomen hyvinvointialue noudattaa myös raskauden keskeytyksen osalta asiakasmaksulakia ja ministeriön asetuksen linjauksia sekä aluehallituksen vuosittain tekemää päätöstä asiakasmaksuista.

Keski-Suomen hyvinvointialueella valtaosa alle 10. raskausviikon lääkkeiden avulla tehtävistä raskauden keskeytyksistä on hoidettu vuodesta 2024 alkaen perusterveydenhuollon seksuaaliterveysyksikössä, jotka ovat osa maksutonta neuvolatoimintaa. Keski-Suomessa on kaksi keskitettyä seksuaaliterveysyksikköä: Jyväskylän ja Äänekoski. Yli 10.

Aluehallitus
Aluehallitus

§ 206

13.08.2024

11.03.2025

raskausviikon tai raskauden ajan riskitilanteiden raskauden keskeytykset hoidetaan jatkossakin sairaala Novassa, ja silloin niistä peritään maksu.

Raskauden keskeytystä harkitseville ja heidän kumppaneilleen tarjotaan myös psykososiaalista tukea ja neuvontaa neuvoloissa ja seksuaaliterveysyksiköissä sekä tarvittaessa hyvinvointialueen sosiaali- ja kriisipäivystyksessä. Raskauden keskeytystä harkitseville sekä sen läpikäyneille annettava neuvonta ja sen sisältö perustuu kansallisiin ohjeisiin (esimerkiksi aiheeseen liittyvä vuoden 2025 alussa julkaistu Käypä hoito -suositus: linkki: <https://www.kaypahoito.fi/khp00025#s9>) Käypä hoito-suosituksen sisältöön ovat vaikuttaneet myös potilasjärjestöjen edustajat.

Hyvinvointialue on sitoutunut lainsäädännön, viranomaisohjeistuksen, hoitosuositusten sekä hyvinvointialueen strategian kirjauksiin tasa-arvosta, yhdenvertaisuudesta sekä ihmislähtöisyydestä. Näitä periaatteita noudatetaan myös raskaudenkeskeytyksestä annettavassa neuvonnassa ja tuessa.

Esittelijä

Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen sekä toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Liitteet

Liite 11 Valtuustoaloite 11.6.2024 / Syntymättömien lasten oikeuksien turvaaminen

Aluehallitus

11.03.2025

84

Valtuustoaloite eläinperäisten rasvojen käytön lisäämiseksi alueemme terveys- ja ruokapalveluissa

Aluehallitus 11.03.2025
397/00.05.01/2025

Valmistelija

hallinnon asiantuntija Ella Sofia Aniranta p. 040 506 5610

Selostus asiasta

Aluevaltuuston 18.2.2025 kokouksessa jätettiin liitteenä oleva valtuustoaloite eläinperäisten rasvojen käytön lisäämiseksi alueemme terveys- ja ruokapalveluissa (Vapauden liiton valtuustoryhmä ja allekirjoittaneet).

Aluevaltuusto lähetti valtuustoaloitteen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Toimivalta

Hallintosääntö § 142

Esittelijä

Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus

Aluehallitus antaa valtuustoaloitteen palvelujohtaja Nina Peräsen ja ravitsemussuunnittelija Salla Kaurioen valmisteltavaksi.

Päätös

Aluehallitus

11.03.2025

85

Ilmoitusasiat

Aluehallitus 11.03.2025
2982/00.02.01/2024

- Pohjois-Karjalan hyvinvointialue: ote hyvinvointialuejohtajan päätöksestä 26.2.2025 § 1 Selvitys yhteistyöstä silmätautien hoidon ja tekonivelkirurgian palvelujen tuottamisesta Itä-Suomen yhteistyöalueella
- EFPP Suomen kansallinen verkosto ry:n kannanotto terapiat etulinjaan - malliin
- Valtioneuvosto: Keski-Suomen hyvinvointialueneuvottelun pöytäkirja 8.11.2024

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Merkitään ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös

Oheisaineisto

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hyvinvointialuejohtajan päätöspöytäkirja; Ote 26.02.2025 § 1/2025, Selvitys yhteistyöstä silmätautien hoidon ja tekonivelkirurgian palvelujen tuottamisesta Itä-Suomen yhteistyöalueella
EFPP Suomi Kannanotto TE-malliin 26.11.2024
VN/29738/2024-VM-8 Keski-Suomen hyvinvointialueen 8.11.2024 neuvottelun materiaalit